

Formulár na zverejňovanie informácií o HABILITAČNOM konaní podľa §76 Zákona 131/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov

1. Dátum doručenia žiadosti o habilitačné konanie:	18. 2. 2020
2. Údaje z profesijného životopisu uchádzača habilitačného konania v rozsahu	
a) Meno, priezvisko, rodné priezvisko:	Juraj Válek
b) Akademické tituly, vedecko-pedagogické tituly, umelecko-pedagogické tituly, vedecké hodnosti:	Ing., PhD.
c) Rok narodenia:	1981
d) Údaje o vysokoškolskom vzdelaní, ďalšom akademickom raste a absolvovanom ďalšom vzdelávaní:	<p>od 02. septembra 2003 do 28. mája 2008 Dosiadnuté vzdelanie: Vysokoškolské vzdelanie Ing. Národohospodárska fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave Študijný odbor: financie, bankovníctvo a investovanie v špecializácii financie</p> <p>od 01. októbra 2008 do 30. septembra 2011 Dosiadnuté vzdelanie: Philosophiae doctor – PhD. Národohospodárska fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave Študijný odbor: financie, študijný program financie a bankovníctvo, denná forma štúdia</p> <p>od 01. apríla 2011 do 30. júna 2011 študijný pobyt, Wirtschaftsuniversität Wien, Institut für Österreichisches und Internationales Steuerrecht</p> <p>od 24. septembra 2012 do 04. júna 2014 doplňujúce pedagogické štúdium, Katedra pedagogiky, Národohospodárska fakulta, Ekonomická univerzita v Bratislave</p>
e) Údaje o priebehu zamestnaní a priebehu pedagogickej činnosti (rok, pracovisko, pozícia):	<p><u>Priebeh zamestnaní:</u> od 01. februára 2004 do 31. decembra 2018 predseda predstavenstva, administratívna práca, internet banking, virtuálna pokladnica, ekonomické poradenstvo a činnosť, komunikácia s poisťovňami, ZUBKA s.r.o., Bachova 4, 821 03 Bratislava (Slovensko)</p>

od 01. októbra 2011 doteraz
odborný asistent Katedry financií, Národohospodárska fakulta Ekonomická univerzita v Bratislave, vedenie prednášok a cvičení z predmetu Nepriame dane II, vedenie cvičení z predmetu Daňová teória a politika I
vedenie cvičení z predmetu Daňová teória a politika II, vedenie cvičení z predmetu Financie, koordinátor webstránky katedry, koordinátor informačného portálu AIS na katedre, projektový manažér a riešiteľ projektu APVV (aktívny) a UNIVNET, riešenie projektov VEGA – 8 projektov ukončených a 2 aktívne.

od 16. apríla 2018 doteraz
marketingový manažér fakulty – zabezpečovanie informačných, publicistických a tlačových vzťahov zamestnávateľa k verejnosti a k hromadným oznamovacím prostriedkom.

Priebeh pedagogickej činnosti:

od 01. októbra 2008 do 30. septembra 2011

interný doktorand Katedry financií, Národohospodárska fakulta Ekonomická univerzita v Bratislave

od 01. októbra 2011 doteraz

odborný asistent Katedry financií, Národohospodárska fakulta Ekonomická univerzita v Bratislave

Aktuálna pedagogická činnosť

Daňová teória a politika I., 1. stupeň štúdia, cvičenia,
Nepriame dane II., 2. stupeň štúdia, prednášky a cvičenia,
Záverečná práca, 1. a 2. stupeň štúdia, vedenie prác.

Predchádzajúca pedagogická činnosť

Verejné financie, 1. stupeň štúdia, cvičenia akademický rok 2008/2009,
Financie a mena, 1. stupeň štúdia, cvičenia, akademický rok 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015
Environmentálne zdaňovanie, 2. stupeň štúdia, prednášky, cvičenia, akademický rok 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017

	Financie, 1. stupeň štúdia, cvičenia, akademický rok 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015
f) Údaje o odbornom alebo umeleckom zameraní (špecializácia):	daňovníctvo
g) Údaje o publikačnej činnosti (sumár):	Príloha č. 1
h) Ohlasy na vedeckú alebo umeleckú prácu:	Príloha č. 2
i) Počet doktorandov, ktorým uchádzač je alebo bol školiteľom, s určením, koľkí z nich štúdium ku dňu vyhotovenia životopisu riadne skončili (počet doktorandov spolu / počet ukončených doktorandov):	-
3. Názov odboru habilitačného konania a inauguračného konania, v ktorom sa habilitačné konanie uskutočňuje:	financie, bankovníctvo a investovanie
4. Téma habilitačnej práce:	Systém zdaňovania spotreby alkoholických nápojov v Slovenskej republike
5. Dátum, od ktorého je habilitačné konanie prerušené, a lehota, v ktorej majú byť odstránené nedostatky žiadosti:	
6. <u>Oponenti habilitačnej práce:</u>	
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Anna Schultzová Ing., PhD. prof. Katedra financií, Národohospodárska fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave ÁNO ☒ NIE ☐
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Jan Široký Ing., CSc. prof. Katedra účtníctví a daní, Ekonomická fakulta, Technická univerzita, Ostrava ÁNO ☐ NIE ☒
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Mariana Mistríková Ing. vedúca úseku daní spoločnosti AUDIT TAX CONSULTING, k.s., Bratislava ÁNO ☐ NIE ☒
<u>Členovia habilitačnej komisie:</u>	
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul	Rudolf Sivák Ing., PhD. Dr.h.c., prof.

d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Katedra financií, Národohospodárska fakulta, prorektor pre rozvoj Economickej univerzity v Bratislave ÁNO ☒ NIE ☐
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Petr Dvořák Ing., Ph.D. doc. Katedra bankovníctví a poisťovníctví, Fakulta financí a účetnictví, prorektor pro studijní a pedagogickou činnost, Vysoká škola ekonomická, Praha ÁNO ☐ NIE ☒
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Marta Orviská Ing., PhD. prof. Katedra financií a účtovníctva, Ekonomická fakulta, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici ÁNO ☐ NIE ☒
7. Návrh habilitačnej komisie s odporúčaním udeliť alebo neudeliť uchádzačovi titul docent v odbore habilitačného konania a inauguračného konania spolu s oponentskými posudkami:	NÁVRH UDELIŤ ☒ NÁVRH NEUDELIŤ ☐ oponentské posudky – Príloha č. 3
8. Rozhodnutie príslušnej vedeckej rady, vrátane jeho odôvodnenia, ak sa vypracúva, a lehota na prípadne opätovné predloženie žiadosti podľa § 2 ods. 2 vyhlášky č. 246/2019 Z. z. (Ak uchádzač podľa rozhodnutia vedeckej rady podmienky nespĺňa, vedecká rada titul docent neudelí a jej predseda písomne oznámi toto rozhodnutie s odôvodnením uchádzačovi do 30 dní od rozhodnutia príslušnej vedeckej rady. Lehotu na opätovné predloženie žiadostí o získanie titulu docent určuje rokovací poriadok vedeckej rady):	SCHVÁLENIE NÁVRHU ☒ _____ NESCHVÁLENIE NÁVRHU ☐ Odôvodnenie: Lehota na opätovné predloženie:
9. Prezenčná listina zo zasadnutia vedeckej rady, ktorá o žiadosti rozhodovala	Príloha č. 4
10. Dátum a dôvod skončenia habilitačného konania:	
11. Ďalšie údaje o priebehu habilitačného konania:	Vedecká rada NHF EU v Bratislave na svojom zasadnutí dňa 16.7.2020 rozhodla udeliť titul docent Ing. Jurajovi Válekovi, PhD.

Príloha č. 1**Údaje o publikačnej činnosti**

Kategórie publikačnej činnosti	Počet
Vysokoškolské učebnice (počet/AH) ACA, ACB	-
Skriptá a učebné texty (počet/AH) BCI	4/14,98 (BCI : 3,58AH + 3,7AH + 3,74AH + 3,96AH)
Vedecké monografie (počet/AH) AAA, AAB	1/7 (AAA 1/7AH)
Pôvodné vedecké práce vo vedeckých časopisoch karentovaných doma a v zahraničí ADC, ADD, ADM, ADN	2 (ADD=1, ADM=1)
Pôvodné vedecké práce vo vedeckých časopisoch nekarentovaných doma a v zahraničí ADE, ADF	20 (ADE 8, ADF= 12)
Pôvodné vedecké práce vo vedeckých zborníkoch recenzovaných a zborníkoch charakteru vedeckej monografie AEC, AED, ABA, ABB	12 (AEC=3, AED =9)
Pôvodné vedecké práce v odborných. časopisoch, v nerecenzovaných vedeckých zborníkoch nekonferenčných ABC, ABD, ACC, ACD, BDC, BDD, BDE, BDF, AEE, AEF	129 (ABC=2, BDF = 127)
Príspevky publikované v zborníkoch (spolu)	34
- zahraničné konferencie AFA, AFC, BEC, BEE	12 (AFA=1, AFC=9, BEE=2)
- domáce konferencie AFB, AFD, BED, BEF	22 (AFD=22)
Odborné práce a iné knižné publikácie BAA, BAB, BBA, BBB, BCB, BCK, BDA, BDB,BFA,BFB, BGG, BGH, EAI,EAJ, EDI, GHG, GII	108 (EDI=2, GHG=106)

Príloha č. 2
Ohlasy na vedeckú alebo umeleckú prácu

Citácie a ohlasy (spolu)	
- citácie v zahraničných publikáciách <i>kódy: 1, 3</i>	30 kód 1 = 8 kód 3 = 22
- citácie v domácich publikáciách <i>kódy: 2, 4</i>	69 kód 2 = 6 kód 4 = 63
- iné ohlasy a odkazy v domácich a zahraničných publikáciách <i>kódy: 5, 6</i>	4 kód 5 = 1 kód 6 = 3

POSUDOK

na habilitačnú prácu „Systém zdaňovania spotreby alkoholických nápojov v SR“

Habilitant: Ing. Juraj Válek, PhD. – NHF, katedra financií

Ing. Juraj Válek, PhD. predložil prácu spracovanú na účel habilitácie s názvom „**Systém zdaňovania spotreby alkoholických nápojov v SR**“. Habilitačná práca pozostáva z častí, ktoré sú na tento druh práce kladené – po formálnej stránke pozostáva z 5. kapitol, 16 grafov, 30 tabuliek, obrázku a z príloh.

Vzhľadom na skutočnosť, že na spotrebné dane z alkoholických nápojov sú sadzby dane stanovené absolútne – čiastkou na jednotku množstva (in rem), má politika určenia výšky sadzieb široký dopad na ekonomiku. Preto je v práci venovaná veľká pozornosť práve politike určovania výšky sadzieb ako aj ich dopadov v podobe daňovej incidencie, ktorá sa často prejavuje v zmene konečnej ceny, ktorú zaplatí spotrebiteľ.

Na viacerých miestach práce habilitant zdôrazňuje skutočnosť, že napriek tomu, že štáty EÚ môžu stanovovať sadzby na spotrebné dane podľa vlastného uváženia (zohľadňujú zachovanie určitých špecifik, tradícií vo výrobe výrobkov), musia dodržiavať minimálne hodnoty daňových sadzieb stanovené EÚ.

Keďže nielen výška sadzby, ale aj vymedzenie a začlenenie predmetu dane určitej skupiny zdaňovania výrobkov, vplýva na správanie sa daňových subjektov, je len prirodzené, že obsahom práce je sledovanie národohospodárskych dopadov daňového zaťaženia týchto selektívnych komodít na ekonomiku štátu.

Uvedenému zodpovedá **vytýčený cieľ habilitačnej práce** spočívajúci v poukazaní na súvislosti medzi zvyšovaním sadzby spotrebnej dane z alkoholických nápojov (liehu, piva a vína) a vybranými makroekonomickými ukazovateľmi (príjmy SR, spotreba, saldo obchodnej bilancie a domáca výroba). Uvedený hlavný cieľ habilitačnej práce bol aj naplnený. **Parciálne ciele** habilitačnej práce zohľadňujú skutočnosť, že táto oblasť zdaňovania má svoje osobitné špecifiká vývoja, na ktoré v práci poukazuje v zameraní na osobitosti vývoja liehovarnického, pivovarnického a vinárskeho priemyslu na Slovensku. Zdôrazňuje, že je potrebné brať do úvahy tieto špecifiká vývoja pri zmene sadzba spotrebnej dane z alkoholických nápojov tak, aby sa zlepšilo, resp. stabilizovalo postavenie domácich výrobcov na trhu.

Metódy a metodika výskumu podporuje dosiahnutie hlavného ako aj parciálnych cieľov. Veľké množstvo spracovaných údajov, informácií, poznatkov boli podkladom realizovaného výskumu a formulovania záverov. Z empirických metód bola najčastejšie využitá metóda pozorovania (v 1. ako aj 4. časti práce). Metóda analýzy (či už krátkodobá alebo dlhodobá v horizonte 20 rokov) bola uplatnená najmä v aplikačnej časti práce, súčasne bola doplnená vedeckou metódou syntézy a komparácie.

Habilitant v práci využil tiež korelačnú analýzu, ktorou sledoval a dokazoval priamu, nepriamu alebo nulovú závislosť medzi príjmom zo spotrebnej dane za alkoholických nápojov (závisle premenná) a medzi spotrebou alkoholických nápojov a HDP (nezávisle premenné veličiny). Na zložitosť problematiky zdaňovania spotreby alkoholických nápojov ako aj na rôznorodosť

prístupov na ich zdaňovanie habilitant poukazuje v 1. kapitole dizertačnej práce – počnúc názormi predstaviteľov klasickej ekonómie (Smith...) cez názory Ramseya, Rosena, Mirrleesa, Atkinsona, Stiglitz a až po model Allinghama-Sandma (daňové úniky) a iných. Súčasťou jeho sledovania sú aj teoretické prístupy, ktoré sa začali uplatňovať v 20. storočí, a uplatňujú sa aj v 21. storočí, ktoré sa na spotrebné dane pozerajú aj v ich súvislosti s existenciou negatívnych externalít, ktoré často vedú k poklesu efektívnosti výroby a hospodárskym stratám. Sleduje tiež zmeny správania sa subjektov vplyvom zvýšenia/zníženia sadzby daní z alkoholických nápojov. Autor v habilitačnej práci konštatuje, že sa v literatúre venuje malá pozornosť zvyšovaniu sadzieb spotrebných daní vo vzťah k ich dopadom na ekonomiku štátu – pretože ako v práci poukazuje a analyzuje, nie každé zvýšenie sadzby dane znamená aj zvýšenie príjmov do štátneho rozpočtu.

Otázka: Ako sa môže meniť správanie spotrebiteľa, ale aj výrobcu/dovozcu v nadväznosti na zvýšenie/zníženie výšky daňovej sadzby pri jednotlivých druhoch alkoholických nápojov? - Aplikácia na skúsenosti z praxe SR, resp. iných štátov.

Autor tiež na viacerých miestach zdôrazňuje úpravu spotrebných daní (a teda aj daní z alkoholických nápojov) smernicami a inými normami EÚ. Poskytuje prehľad vývoja úprav spotrebných daní z alkoholických nápojov v EÚ, vrátane určeníach predmetu dane a minimálnych sadzieb, ktoré podliehali pomerne častým zmenám. Napriek tomu, že spotrebné dane sú harmonizované v najvyššej miere (oproti iným daniam), štáty často požadujú uplatňovanie prechodného obdobia, počas ktorého využívajú nižšie daňové sadzby.

Otázka: Uvedte dôvody, ktoré vedú štáty k uplatneniu prechodného obdobia s nižšími daňovými sadzbami a ekonomické dopady tohto postupu. – Aplikácia na prax SR, resp. iných štátov.

Osobitnú pozornosť habilitant upriamil na problematiku zavedenia spotrebných daní so zameraním na dane z alkoholických nápojov na Slovensku. Preukázal výbornú orientáciu v procese vzniku alkoholového priemyslu (oblasť liehovarníctva, pivovarníctva a vinárstva) na Slovensku aj so všetkými jeho vývojovými znakmi a špecifikami od r. 1993 až po súčasnosť.

Otázka: Aké opatrenia zaviedla a ešte stále zavádza SR v záujme eliminácie nelegálnych aktivít podnikateľských subjektov (ale aj občanov) v oblasti liehovarníckeho priemyslu? V aplikačnej časti práce habilitant analyzuje vybrané makroekonomické ukazovatele z pohľadu sektora pôdohospodárstva ako aj potravinárstva. Zaoberá sa dôvodmi dlhodobého záporného salda zahraničného obchodu SR v komoditách liehu, piva ako aj vína ako aj príčinami zmien spotrebiteľských návykov subjektov (zdôrazňuje substitučný efekt pri zvyšovaní spotrebných daní v alkoholických nápojov) s dopadom na tuzemskú výrobu a samozrejme na príjmy SR.
Otázka: Pestovateľské pálenie destilátov má na Slovensku dlhodobú tradíciu a určené pravidlá pálenia ako aj sadzbu dane (vrátane určenia zníženej sadzby dane...). Uvedte Váš názor na spôsob, ktorým môže štát pri novozavedenej súkromnej výrobe destilátov odkontrolovať jej objem, meranie stupňovitosti a tiež „bezpečnostné“ aspekty pálenia uvedených destilátov.

Obsahom 4. časti práce analýza príjmov zo alkoholických nápojov do štátneho rozpočtu, pričom jednotlivé druhy alkoholických nápojov za posledných cca 10 rokov, z aspektu ich príjmu do SR, vykazujú stabilný príjem. V prehľadných tabuľkách sú uvedené objemy vyrobených komodít zdaňovaných spotrebnou daňou jednotlivých z alkoholických nápojov ako aj ich podiely na celkovom objeme produkcie alkoholických nápojov za dlhšie časové obdobie.

Otázka: V Európe je zaznamenaný nárast počtu malých pivovarov. Aký trend v tomto smere zaznamenala SR ?

Otázka: Je možné nealkoholický miešaný nápoj typu Radler, Cider a pod. vykazovať v štatistike výroby piva ? (sadzba zohľadňuje % obsah alkoholu vo výrobku).

Výstupy korelačnej analýzy využitím modelu GRETl v podstate z veľkej časti potvrdzujú poznatky, ktoré habilitant analyzoval v predchádzajúcich častiach práce.

Diskusia

V rámci negatívnych externalít je málo spomínaný „sociálny dopad“ zdaňovania alkoholických nápojov – dopad na rodiny, ktorých rodinní príslušníci pravidelne požívajú alkoholický nápoj, a to bez ohľadu na výšku sadzby dane. Možno viac uplatňovať zdravotnú intervenčnú politiku štátu..

Negatívna externalita – odpad (obaly, fľaše) by sa mala v dohľadnej dobe riešiť zálohovaním a recykláciou druhotných surovín

Záver

Habilitant spracoval vysoko aktuálnu tému, preukázal veľmi dobrú orientáciu v teoretických prístupoch a názoroch na spracovanú oblasť. Preukázal tiež schopnosť a pripravenosť na samostatnú vedeckú a tvorivú činnosť v oblasti výskumu. Jeho práca sa zaoberá nemej frekventovanou oblasťou zdaňovania, vyznačuje sa vysokým stupňom analýzy a syntézy poznatkov. Po jej úspešnom obhájení odporúčam, aby Ing. Jurajovi

Válekovi, PhD. bol udelený akademický titul

d o c e n t.

V Bratislave, 1. 6. 2020

prof. Ing. Anna Schultzová, PhD.

oponentka

Oponentský posudek na habilitační práci

Název: Systém zdaňovania spotreby alkoholických nápojov v Slovenskej republike

Autor: Ing. Juraj VÁLEK, PhD.

1.

Stanovení cíle a míra jeho splnění

Oblast zdaňování alkoholických komodit je bezesporu atraktivní, už svoji podstatou legální drogy, na straně jedné stabilním příjmem do veřejných rozpočtů (tzv. Ramseyovy daně), na straně druhé těžko jednoznačným stanovením hodnoty škodlivosti na zdraví. Tyto akcízy jsou také daní, které jsou v rámci Evropské unie harmonizovány stanovením minimální sazby daně¹. I když předmět habilitační práce byl řešen v mnoha studiích, článcích a výzkumných zprávách, je - dle mého názoru - přístup habilitanta neotřelý, zajímavý a originální.

Habilitační řízení je uskutečňováno v oboru „Financie, bankovníctvo a investovanie“, koresponduje s ním a téma je k oboru relevantní.

Autor uvedenou problematiku řeší v podmínkách Slovenské republiky na makroekonomické úrovni.

Hlavní cíl habilitační práce je uveden v kapitole „Ciel práce“ a spočívá v „...poukázání na vybrané makroekonomické súvislosti pri zvyšovaní sadzby spotrebnej dane z alkoholických nápojov“².

Dle mého názoru byly úkoly a cíle textu, které si autor předeslal objasnit, splněny.

Habilitační práce má 132 stran textu, 10 příloh, 30 tabulek, 1 obrázek, 16 grafů a rozsáhlý seznam použitých zdrojů³.

Práce je členěna do 7 kapitol včetně kapitoly „Úvod“ a „Záver“, má logickou návaznost jednotlivých částí textu a je napsána velmi srozumitelně.

Otázka 1: Jakým způsobem se mohou dosažené výsledky měnit v souvislosti s ekonomickou krizí způsobenou pandemií koronaviru?

2.

Vhodnost použitých metod, metodologie, formální úprava

Metodice zpracování habilitační práce je věnována samostatná třetí kapitola práce („Metódy výskumu“), ve které autor uvádí použité metody. Kromě obecných vědeckých metod (indukce, dedukce, analýza, syntéza, pozorování, komparace) také používá matematicko-statistické metody typu výpočtu indexových změn, směrodatné odchylky, korelace, analýzu časových řad, aj. Autor používá pozitivistickou metodologii⁴, hypotézu si nestanovil.

Výběr vědeckých metod práce je vhodný a je adekvátní řešenému problému.

¹ Viz

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/excise_duties/alccoholic_beverages/rates/excise_duties-part_i_alcohol_en.pdf. Včetně možnosti mít nulovou sazbu na tiché víno.

² Str. 46 habilitační práce.

³ Celkem 101 references, překvapivě však jen 11 knih. Postrádám zejména autora Cnossen, např.

https://books.google.cz/books?id=b46Z_svoM70C&pg=PT7&lpg=PT7&dq=sijbren+cnossen+excise+duty&source=bl&ots=ChYydSDYkW&sig=ACfU3U23OaOZw5hJtHCitypqpYU-xCQs2Q&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwiojuX_jZPgAhWLC-wKHw07DulQ6AEwDXoECAUQAQ#v=onepage&q=sijbren%20cnossen%20excise%20duty&f=false a ve vsí skromnosti také

Širokého, viz <https://www.knihyleges.cz/dane-v-evropske-unii-7-aktualizovane-a-prepracovane-vydani>.

⁴ Škoda, že habilitant nevytvořil nějaké schéma svého myšlenkového postupu či struktury celé habilitační práce, což bývá užitečné.

Otázka 2: Pokud by si autor stanovil hypotézu, jak by zněla a do jaké míry by byla verifikována, resp. falsifikována?

3.

Zhodnocení poznatkového zázemí a práce s dostupným materiálem

Teoretické zázemí práce představuje zejména druhá kapitola práce („*Systém zdaňovania spotreby alkoholických nápojov a slovenský alkoholový priemysel*“). Prvá část této kapitoly obsahuje kvalitní rešerši teoretických prací, oceňuji i uvedení „starších“ autorů (Smith, Ricardo, Pigou, Ramsey). Myslím si, že by kapitola ale také měla obsahovat popis a vlastní hodnocení obdobných výzkumů a studií. V textu kapitoly mi také chybí alespoň 1-2 grafy, které teorii spotřebních daní vysvětlují.

Druhá část této kapitoly se zabývá stavem zdanění alkoholických akcízů v Evropské unii⁵ a slovenskými reáliemi. Obsahuje zajímavé údaje a ukazatele

Otázka 3: Mohl by autor uvést obdobné studie zpracované ve Slovenské republice na obdobné téma a jejich vlastní hodnocení?

Otázka 4: Jak se autor dívá na možnost sjednocení zdanění všech alkoholických nápojů (líh, pivo, víno) podle procentního obsahu alkoholu? Je to reálné?

Habilitation také zmiňuje problém daňových úniků⁶.

4.

Vědecký přínos a aplikační přínosy práce pro praxi

Výsledky autorových výzkumů přináší čtvrtá kapitola práce („*Vybrané makroekonomické súvislosti vývoja trhu s alkoholickými nápojmi v Slovenskej republike*“) a jsou taktéž shrnuty v kapitole „*Záver*“ a „*Diskusia*“.

O originalitě habilitačního textu jsem se již zmínil výše, jsem přesvědčen, že vědecký přínos práce může spočívat mj. v makroekonomických konsekvencích akcízů, že může být „vodítkem“ pro další výzkumy v této oblasti.

Praktické přínosy habilitační práce jsou zřejmé, mapuje a analyzuje oblast veřejné politiky, veřejných rozpočtů včetně vlivu změny sazby daně na vývoz a dovoz⁷.

5.

Závěrečné doporučení

Vzhledem k textu posudku, vzhledem k tomu, že habilitační práce Ing. Juraje Válka, PhD. „*Systém zdaňovania spotreby alkoholických nápojov v Slovenskej republike*“ splňuje požadavky na habilitační řízení kladené příslušným zákonem a vzhledem k dlouhodobé publikační a výzkumné činnosti habilitanta, doporučuji habilitační komisi, aby navrhla vědecké radě - po úspěšně provedené přednášce před vědeckou radou fakulty -

jmenování

Ing. Juraje Válka, PhD. docentem.

Ostrava 20/06/2020

prof. Ing. Jan Široký, CSc.

Ekonomická fakulta VŠB-TU Ostrava

kontakt: jan.siroky@vsb.cz

⁵ V Grafu 1 je vidět, že naprostá většina členských států EU překračuje minimální hodnoty sazeb.

⁶ Kvalitní Tab. 4 na str. 31 habilitační práce.

⁷ Str. 113 a další.

Oponentský posudok

Habilitačnej práce na tému „ Systém zdaňovania spotreby alkoholických nápojov v Slovenskej republike“.

Autor; Ing. Juraj Válek, PhD.

Oponent: Ing. Mariana Mistríková

Vybraná téma a stanovenia cieľa habilitačnej práce ponúka pomerne rozsiahly pohľad v dostatočnej hĺbke na predmetnú problematiku.

V spektre daňových problémov ktorému sa venuje vo všeobecnosti pozornosť odborníkov a odbornej verejnosti v oblasti spotrebných daní prioritne sa sústreďuje záujem a riešenia zväčša na postavenie, funkciu a účinky dane z pridanej hodnoty, hoci samotné spotrebné dane majú významné finančno – daňové a sociálno zdravotné súvislosti, ktoré ovplyvňujú správanie spotrebiteľskej verejnosti v SR.

Autor si vybral a stanovil cieľ, poukázať a hádam aj kvantifikovať makroekonomické súvislosti pri zvyšovaní sadzby spotrebnej dane z alkoholických nápojov. V tejto súvislosti chcem len uviesť, že ako to obsah práce v kapitole 4 ukazuje, prax z rôznych dôvodov používa a aplikuje aj znižovanie sadzby (napr. ovplyvňovanie trhu, presadzovanie sa na trhu a pod.)

So zameraním analyzovať – spotrebné dane z alkoholických nápojov v rozsahu, ktorý si autor vybral, vstúpil do prostredia v ktorom sa nevyhnutne stretol s pohľadom na antagonistický rozpor medzi možným rastom daňových príjmov a možným rastom spotreby, ktorý má väzbu na zdravotný stav konzumentov alkoholu.

Bez ohľadu na tento zložitý kontext pokladám výber čiastkových cieľov práce za adekvátny zvolenému cieľu. Štruktúra čiastkových cieľov umožňuje, aby sa poskytli primerané odborné a spoločensky užitočné výsledky.

Predložená habilitačná práca poskytuje rozsiahli pohľad na teoretické prístupy k zdaňovaniu spotreby s koncentráciou na spotrebné dane z alkoholických nápojov. Autor uviedol nielen rozsiahly teoretický vstup do riešenej problematiky, ale tiež užitočne parafrázuje akým spôsobom sa spotrebné dane uplatňujú v EU. Týmto postupom ozrejmil rozsah a hĺbku prepojenia príslušnej daňovej legislatívy ktorej fungovanie je základom pre tvorbu daňového legislatívneho prostredia v SR.

Popri týchto teoreticko –legislatívnych základoch pre následné riešenie v habilitačnej práci na veľmi dobrej odbornej úrovni poskytol kvalifikovaný pohľad na sektor výroby a spotreby alkoholických nápojov v SR, čím vhodne prepojil teoretickú časť s nasledujúcimi časťami práce v ktorých rieši problematiku ktorú si stanovil v celi.

Vzhľadom na špecifické postavenie spotrebných daní vo väzbe na výskyt daňových podvodov práci prospelo, že neobišla ani túto „tému“, ktorá je v súčasnosti mediálne často frekventovaná najmä v súvislosti problematikou daňových únikov. Vhodne prepojil túto problematiku unifikáciou daňových zákonov v rámci krajín EÚ, keď uviedol úlohu vydávaných

„smerníc“, ktoré vytvárajú tlak na zjednocovanie lokálnych daňových zákonov za účelom zvýšenia harmonizácie posudzovania daňovej problematiky a obmedzenia daňových únikov.

V kapitole 4 a jej jednotlivých častiach autor uvádza poznatky, z riešenia cieľa. Podľa nášho názoru s vysokou odbornou úrovňou poskytuje výsledky ku ktorým dospel pri riešení problematiky zdaňovania spotreby liehu, piva a vína spotrebnou daňou. Obzvlášť oceňujem tie časti riešenej problematiky v ktorých dáva do kontextu výrobu a spotrebu týchto komodít v SR z ich účinkami na domáci a výber daní. Uvedené skutočnosti môžu byť využiteľné pri formovaní makroekonomických politík centrálnych orgánov v SR.

V súvislosti s dosiahnutými výsledkami a uvedenými skutočnosťami mám niekoľko otázok.

- Vzhľadom na získané poznatky je možné kvantifikovať opatrenia alebo postupy, ktoré by mali pozitívny vplyv na rast produkcie – výroby v oblasti, liehu – liehovín, piva a vína
- Môže sa v rámci súčasnej daňovej legislatívy podporiť - domáca produkcia alkoholických nápojov
- Je možné definovať a uviesť do akej miery spotreba alkoholických nápojov a z toho vychádzajúcich daňových príjmov má súvis s regionálnou štruktúrou v štáte
- Na akej príjmovej úrovni obyvateľstva sa stáva spotreba jednotlivých druhov alkoholických nápojov rezistentná
- Súčasné prieniky nelegálnej výroby sú významné pre súčasné daňové príjmy ?
- Sú procesy redukcie produkcie alkoholických nápojov u nás významné z hľadiska zamestnanosti v poľnohospodárstve a potravinárskom priemysle

Záverom uvádzam, že cieľ práce bol splnený na vysokej odbornej úrovni, teoretická časť poskytla veľmi dobrý prehľad o riešenej problematike a pri riešení boli použité vhodné postupy a metódy.

Výsledky práce môžu byť využité v aplikačnej praxi. Predmetnú habilitačnú prácu odporúčam k obhajobe pred vedeckou radou Národohospodárskej fakulty EU v Bratislave.

v Bratislave 31.5.2020

Ing. Mariana Mistríková

Príloha č. 4

Prezenčná listina zo zasadnutia vedeckej rady, ktorá o žiadosti rozhodovala:

1. Bakeš Vladimír, Ing.	ospravedlnený
2. Čaplánová Anetta, prof. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
3. Dvořák Petr, doc. Ing. Ph.D.	prítomný prezenčne
4. Dvořáček Vladimír, Ing.	prítomný prezenčne
5. Horvátová Eva, prof. Ing. CSc.	prítomná prezenčne
6. Hudec Oto, prof. RNDr. CSc.	ospravedlnený
7. Chovancová Božena, prof. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
8. Chytil Zdeněk, prof. Ing. CSc.	prítomný online
9. Jančovičová-Bognárová Kristína, Ing. Mgr. PhD.	prítomná prezenčne
10. Kotlebová Jana, doc. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
11. Kušnírová Jana, Ing. PhD.	prítomná online
12. Lábaj Martin, doc. Ing., PhD.	prítomný prezenčne
13. Lisý Ján, prof. Ing. PhD.	prítomný prezenčne
14. Makúch Jozef, doc. Ing. PhD.	prítomný prezenčne
15. Morvay Karol, Ing. PhD.	prítomný prezenčne
16. Muchová Eva, prof. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
17. Novák Jaromír, Ing. PhD.	prítomný prezenčne
18. Novák Marcel, Ing. PhD.	prítomný online
19. Ódor Ľudovít, Mgr.	ospravedlnený
20. Ochotnický Pavol, prof. Ing. CSc.	prítomný prezenčne
21. Ondruška Tomáš, Ing. PhD.	prítomný prezenčne
22. Orviská Marta, prof. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
23. Pastoráková Erika, prof. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
24. Péliová Jana, doc. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
25. Pongrácz Eva, Ing. PhD.	prítomná prezenčne
26. Rehák Štefan, doc. Ing. PhD.	prítomný prezenčne
27. Rievajová Eva, prof. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
28. Schultzová Anna, prof. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
29. Sípko Juraj, prof. Ing. PhD., MBA	ospravedlnený
30. Sivák Rudolf, Dr. h. c. prof. Ing. PhD.	prítomný prezenčne
31. Ševčík Miroslav, doc. Ing. CSc.	prítomný online
32. Šimek Milan, doc. RNDr. Ph.D.	prítomný online
33. Šlosár Rudolf, prof. Ing. PhD.	ospravedlnený
34. Žárska Elena, prof. Ing. CSc.	prítomná prezenčne